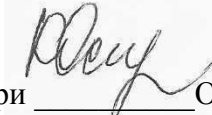

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет педагогічної освіти
Кафедра спеціальної освіти та соціальної роботи

Затверджено

На засіданні кафедри спеціальної освіти та соціальної роботи
факультету педагогічної освіти
Львівського національного університету імені Івана Франка
(протокол № 1 від 30 серпня 2021 р.)

Завідувач кафедри Островська К.О.

Силабус з навчальної дисципліни «Психотерапевтична робота з дітьми із мовленнєвими порушеннями та їх батьками», що викладається в межах ОПП «Логопедія» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 016 Спеціальна освіта

Львів 2021 р.

Силабус курсу Психотерапевтична робота з дітьми із мовленнєвими порушеннями та їх батьками

Назва курсу	Психотерапевтична робота з дітьми із мовленнєвими порушеннями та їх батьками
Адреса викладання курсу	вул. Тугана Багарановського
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет педагогічної освіти кафедра спеціальної освіти та соціальної роботи
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	016 «Спеціальна освіта».
Викладачі курсу	Андрейко Богдана Володимирівна, кандидат психологічних наук, доцент кафедри спеціальної освіти та соціальної роботи факультету педагогічної освіти
Контактна інформація викладачів	Mob.: +380979200740 e-mail : bogdanaandrejko@gmail.com
Консультації по курсу відбуваються	Консультації в день проведення лекцій/практичних занять (за попередньою домовленістю).
Інформація про курс	Основи та техніки з індивідуального та психологічного консультування та короткотермінову терапії зосереджену на вирішенні BSFT. Етапи роботи: - Інформаційний. Етап спрямований на надання інформації про виховання дитини з особливими потребами; - Діагностичний. Діагностування сімейної пари, з використанням психологічних методик на визначення емоційних станів, особливостей особистості та хронічної втоми, а також з використанням Біографічного методу; - Психолого-консультативний. Надання психологічної допомоги батькам за допомогою технік сімейного консультування, які покращують їхній емоційний стан, сприяють адаптації до народження дитини з особливими потребами та її прийняттю, покращують характер взаємин і загалом стосунки в сім'ї і дають змогу відпочити, і позбавитися хронічної втоми та почуття провини у майбутньому. Коцепція парадигми послуг для батьків дітей з особливими потребами включає в свою структуру два блоки психолого-консультативний та психотерапевтичний (проводяться в групі, індивідуально та сімейно в парі)
Коротка анотація курсу	Дисципліна «Психотерапевтична робота з дітьми із мовленнєвими порушеннями та їх батьками» є нормативною дисципліною зі спеціальності 016 «Спеціальна освіта», яка викладається в 1 семестрі в обсязі 4 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Мета та цілі курсу	Метою вивчення нормативної дисципліни «Психотерапевтична робота з дітьми із мовленнєвими порушеннями та їх батьками» є знання та засвоєння студентом теоретичних та практичних аспектів роботи з дітьми з мовленнєвими порушеннями та їх батьками. Внаслідок прослуханих та опрацьованих теоретичних засад та психологічних досліджень роботи з батьками дітей з особливими потребами, формувати складний комплекс роботи з батьками, що спрямований на корекцію та стабілізацію емоційних станів у батьків, психотерапевтичної роботи над особистісно-мотиваційною сферою, роботою над взаєминами у сім'ї, та роботи із складною поведінкою дитини.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК-1. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). ЗК-3. Здатність працювати в команді. ЗК-7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

	<p>ЗК-8. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК-10. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.</p>
<p>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності спеціальності (СК)</p>	<p>СК-1. Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем спеціальної та інклюзивної освіти.</p> <p>СК-2. Здатність розробляти та впроваджувати інноваційні методики і технології корекційно-розвивальної роботи з особами з особливими освітніми потребами (залежно від спеціалізації).</p> <p>СК-3. Здатність здійснювати діагностико-аналітичну, корекційно-розвивальну, консультативну діяльність з урахуванням особливих освітніх потреб здобувачів.</p> <p>СК-4. Здатність ефективно взаємодіяти з батьками, колегами, іншими фахівцями у процесі психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами на засадах партнерства.</p> <p>СК-9. Здатність до організації безпечного і здоров'язбережувального освітнього середовища, у тому числі інклюзивного освітнього середовища.</p>
<p>Спеціальні компетентності спеціалізації (СКС)</p>	<p>СКС-1 Здатність використовувати професійно-профільовані знання у визначенні етіології, симптоматики, патогенезу, психофізіологічних механізмів порушень мовлення;</p> <p>СКС-2 Володіння сучасними уявленнями про зміст корекційної роботи з різними групами осіб з порушеннями мовлення та диференційованими методами корекційно-компенсаторної, реабілітаційної, розвивальної, попереджувальної роботи з ними.</p>
<p>Програмні результати навчання</p>	<p>РН 4. Добирати та застосовувати ефективні методики комплексного оцінювання розвитку дітей, рефлексувати та критично аналізувати достовірність одержаних результатів оцінювання, визначати на основі їх інтерпретації особливі освітні потреби дітей та рівень освітньої підтримки.</p> <p>РН 5. Аргументувати, планувати та надавати психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги (допомогу) відповідно до рівня функціонування, обмеження життєдіяльності та розвитку дитини з особливими освітніми потребами, забезпечувати ефективність власних дій.</p> <p>РН 6. Встановлювати ефективну взаємодію з батьками, колегами, фахівцями, різними соціальними інституціями з метою забезпечення якості спеціальної та інклюзивної освіти на засадах партнерства.</p> <p>РН 13. Розробляти та реалізовувати заходи зі створення безпечного і здоров'язбережувального освітнього середовища, забезпечувати його якість та ефективність освітнього процесу з урахуванням особливих освітніх потреб, можливостей та здібностей дітей.</p>
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p style="text-align: center;">Основна література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Андрейко Б.В., Дмитрів Ю.В. Психологічні особливості соціалізації та спілкування дітей дошкільного віку із ЗНМ III рівня / Андрейко Б.В., Дмитрів Ю.В. // Психологічний часопис. Науково-практичний журнал Інституту психології імені Г.С.Костюка НАПН України. № 2(том5). Київ, 2019. С. 213-226. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/psch_2019_2_16 2. Андрейко Б.В, Гриневич Х.П. Особливості психічних процесів дітей молодшого дошкільного віку з гіперактивним розладом та дефіцитом уваги / Б. В.Андрейко, Х.П. Гриневич // Збірник студентських наукових досліджень «Освітній альманах». – Львів : Львівський національний університет імені Івана Франка, 2019. – Вип. 2. – 237 с. – С. 39-49. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://pedagogy.lnu.edu.ua/wpcontent/uploads/2019/03/Osvitniy-almanakh_Vypusk-2_2019rik.pdf

3. Андрейко Б.В., Біль А.Р. Психологічні особливості міжособистісного спілкування дітей дошкільного віку з гіперактивним розладом з дефіцитом уваги /Андрейко Б.В., Біль А.Р. // Науковий журнал причорноморського науково-дослідницького інституту економіки та інновацій. м. Херсон, 2020. – Вип. 21. Т.2. – 237 с. – С. 53-56. [Електроннийресурс].Режимдоступу:[Випуск№21\(2020\)/http://www.innovpedagogy.od.ua/archives/2020/21/part_2/13.pdf](http://www.innovpedagogy.od.ua/archives/2020/21/part_2/13.pdf)
4. Андрейко Б. В., Гриневич Х. П. Особливості розвитку емоційної сфери у дітей старшого дошкільного віку із затримкою психічного розвитку /Андрейко Б. В., Гриневич Х. П. // Науковий журнал причорноморського науково-дослідницького інституту економіки та інновацій м. Херсон, 2020. – Випуск №23, Том. 1. – 227 с. – С. 52-54.
5. Островська К.О., Островський І.П., Сайко Х.Я., Андрейко Б. В. Особливості ознайомлення студентів із забезпеченням навчально-виховного процесу у вузі / Островська К.О., Островський І.П., Сайко Х.Я., Андрейко Б. В. // Психологічний часопис. Науково-практичний журнал Інституту психології імені Г.С.Костюка НАПН України. № 6(том5). Київ, 2020. - С. 174-183. [Електронний ресурс]. – Режимдоступу:<https://apsijournal.com/index.php/psyjournal/article/view/972/599>
6. Андрейко Б., Біль А. Р. Соціально-психологічні особливості тривожності батьків дітей з гіперактивним розладом з дефіцитом уваги./ А. Біль, Б. Андрейко // Науковий журнал «Інноваційна педагогфка». – Одеса : Причорноморський науково-дослідний інститут економіки та інновацій, 2020. – Вип. 21. – 227 с. – С. 53-57
7. Андрейко Б.В. Особливості психоемоційних станів у вагітних жінок // Наукові записки. Інститут психології імені Г.С.Костюка НАПН України. Т. 5, вип. 26. 2005. С. 89-98.
8. Андрейко Б.В. Пренатальні аспекти спілкування матері і дитини як двох абсолютних комунікативних партнерів // Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти: зб. наук. праць «Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету». Вип. 38. 2007. С. 259-260.
9. Андрейко Б.В. Соціальні проблеми, що детермінують емоційні стани батьків дитини з порушенням розвитку // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: психологічні науки. Вип.1. 2016. С. 156-160.
10. Андрейко Б.В. Несприятливий прогноз розвитку дитини раннього віку // Актуальні проблеми психології: зб. наук. праць Інституту психології імені Г.С.Костюка НАПН України. Т. 3. Вип. 11. 2015. С. 201-218.
11. Андрейко Б.В. Основні аспекти формування класифікації порушення розвитку дитини // Проблеми сучасної психології. Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка, Інституту психології імені Г.С.Костюка НАПН України. Вип. 33. 2016. С. 24-34.
12. Андрейко Б.В. Психологічна допомога батькам дітей з порушенням розвитку // «Психологія і особистість»: зб. наук. праць, Інститут психології імені Г.С.Костюка НАПН України, Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка. № 2 (10), ч. 2. 2016. С. 58-64.
13. Андрейко Б.В., Химко М.Б. Психотерапевтична робота з батьками дітей з особливими потребами та робота з проблемною поведінкою // Психологічний часопис. Науково-практичний журнал Інституту психології імені Г.С.Костюка НАПН України. №. 2(4). 2016. С. 31-43.
14. Андрейко Б.В., Островська К.О. Статистичні результати ефективності програми психологічних послуг для батьків дітей з особливими потребами у групах “взаємодопомоги” // Психологічний часопис. Науково-практичний журнал Інституту психології імені Г.С.Костюка НАПН України. № 5(9). 2017. С. 117-128.
15. Андрейко Б.В., Островська К.О. Психотерапевтична робота з батьками дітей з особливими потребами з використанням короткотермінової терапії зосередженої на вирішенні BSFT//Психологічний часопис. Науково-практичний журнал

Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України. № 1(5). 2017. С. 5-17.

16. Andreyko B.V. The emotional state of parents in the structure of the stages of the experience of having a child with developmental disabilities // Journal of education culture and society. Wroclaw University. VOL 6, № 2. 2016. С. 150-157.
17. Андрейко Б.В., Островська К.О., Химко М.Б., Саламон О.І. Концепція нової парадигми психологічних та психотерапевтичних послуг для батьків дітей з особливими потребами / Психолого – корекційний практикум травм війни: **навч. посібник**/ Сулятицький І.В., Островська К.О., Осьодло В.І. – Львів : Друкарня «Справи Кольпінга в Україні», 2019. – 396 с
18. *Джонсон, Девід В.* Соціальна психологія: тренінг міжособистісного спілкування /Пер.з англ.В.Хомика -К.: Вид. дім «КМ Академія», 2003.–288 с
19. *Мельник Ю., Клім С.* Енергія тренінгу. - К.: Главник, 2008. - с. 44 - (серія «Бібліотечка соціального працівника»).
20. **Паламар О.М., Гребенюк Т.М.** Основи психотренінгу осіб з порушеннями зору: опорний конспект. Навчальний посібник. - К., 2010. - 185 с.
21. *Фопель К.* Психологические группы: Рабочие материалы для ведущего: Практическое пособие: Пер. с нем. – 6-е изд. – М.: Генезис, 2008. – 256 с.: ил.

Допоміжна

1. *Алан Е. Айви, Мэри Б. Айви, Линк Саймэн-Даунинг.* Психологическое консультирование и психотерапия. Методы, теории и техники: практическое руководство. – М.; 1999. – 487 с.
2. *Вачков И.В.* Психологический тренинг как средство развития профессионального самосознания педагогов //Школа здоровья. - 1995. - №3. - С. 73 - 84.
3. *Безпалько О., Едель С.* Підготовка волонтерів до роботи з дітьми обмежених функціональних можливостей / Методичні рекомендації. // За ред. А.Й. Капської. - К.: НПУ імені М.П. Драгоманова, 2011. - 412 с.
4. *Беседин А.Н. Липатов И. И., Тимченко А.В., Шапарь В.Б.* Книга практического психолога: Часть I. - Х. РИП «Оригинал», фирма «Фортуна пресе», - 1996. – 424 с.
5. *Бондаренко О.Ф.* Психологічна допомога особистості. - Харків, 1996.
6. *Васильев Н.Н.* Тренинг преодоления конфликтов. - СПб: Речь, 2007. - 174 с.
7. *Вачков И.В.* Групповые методы в работе школьного психолога: учебно- методическое пособие. - 2-е изд., доп. - М.: Ось-89, 2006. - 224 с. (Практическая психология).
8. *Вачков И.В.* Основы технологии группового тренинга. Психотехники: Учебное пособие. - 2-е изд., перераб. и доп. - М.: Издательство «Ось-98», 2000. - 224 с.
9. *Высокинська-Гонсер Т.* Поведение группового психотерапевта //Групповая психотерапия /Под ред. Б.Д. Карвасарского, С. Ледера. - М.: Медицина, 1990, - С. 160 -171.
10. *Евтихов О.В.* Практика психологического тренинга. - СПб.: Издательство «Речь», 2004, - 256 с.
11. *Емельянов Ю.Н.* Активное социально-психологическое обучение. – Л.: Изд-во ЛГУ, 1985. – 168 с.
12. *Мілютіна К.Л.* Теорія та практика психологічного тренінгу: навч. посіб. – К.: МАУП, 2004. – 192 с.
13. *Пантюк Т.І., Невмержицька О.В., Пантюк М.П.* Основи корекційної педагогіки: Навчально-методичний посібник. - 2-ге видання, доповнене і перероблене. - Дрогобич: Редакційно-видавничий відділ ДДПУ, 2009. - 324 с.

	<p>14. <i>Психотерапевтическая энциклопедия</i> / Под ред. Б.Д. Карвасарского. – СПб: Издательство «Питер», 2000. – 1024 с. – (Серия «Золотой фонд психотерапии»)</p> <p>15. <i>Роджерс К.Р.</i> Эмпатия // Психология эмоций. Тексты. – М.: МГУ, 1984. – С. 108.</p> <p>16. <i>Рудестам К.</i> Групповая психотерапия - СПб.: Питер Ком, 1998 - 384 с. - (Мастера психологии).</p> <p>17. <i>Яценко Т.С.</i> Теорія і практика групової психокорекції: Активне соціально-психологічне навчання: Навч. посіб. - К.: Вища школа, 2004.</p> <p>18. <i>Allport G.W.</i> Personality: A Psychological Interpretation. N.Y., Henry Holt & Co, 1937, p. 513 - 516</p> <p style="text-align: center;">Інформаційні ресурси</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. http://westudents.com.ua/predmet/25-psiholog%D1%96ya.html 2. http://medbib.in.ua/psihodinamicheskaya-psihoterapiya.html 3. http://emed.org.ua/knigi/106-psihologija-psihiatrija/2018-zagalna-psihopatologija-buhanovskij-at-kutjavina 4. http://ussf.kiev.ua/ 5. http://www.ikpp.npu.edu.ua/ 6. http://edu.resobr.ru/archive/year/articles/1910/ 7. http://www.mon.gov.ua/ 8. http://www.defectology.ru/ 9. http://www.education-inclusive.com/uk/project_rationale.php 10. http://www.disabilitystudies.ca/ 11. http://ispukr.org.ua/institut_specialnoyi_pedagogiki_apn_ukrayini.html
Тривалість курсу	120 годин
Обсяг курсу	Стационар 120 годин, аудиторних 32 год. З них 16 годин лекцій, 16 годин практичних занять та 88 годин самостійної роботи. Заочне 120 год, З них 6 годин лекцій, 6 годин практичних занять та 108 годин самостійної роботи.
Очікувані результати навчання	<p>В результаті вивчення даного курсу студент повинен мати знання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - про концептуальну базу сучасної спеціальної психології, методологічні та методичні підходи до оцінювання психічного розвитку дитини, новітні психокорекційні технології (Л.Борщевська, Т.Лляшенко, Л.Кузнєцова, О.Мастюкова, І.Мамайчук, К.Островська, В.Синьов, Є.Синьова, Н.Семаго, О.Усанова, Л.Фомічова, Л.Шипіцина, Д.Шульженко); - фундаментальні поняття про загальні та специфічні закономірності дизонтогенезу, класифікаційні критерії порушення розвитку (Т.Власова, Д.Ельконін, Л.Занков, К.Лебединська, В.Лебединський, В.Лубовський, М.Певзнер, В.Синьов, І.Соловійов, Н.Стадненко, Г.Сухарева, Ж.Шиф та ін.); - концепції утворення емоційних станів в структурі стадій переживання батьками трагедії народження неповносправної дитини (Дж. Блейшер, М.Ірвін, Л.Кеннел, М.Клаус, Е.Кублер-Рос, М.Семаго і Р.Майромьян); концепції психології сімейної взаємодії (А.Варга, Е.Ейдемільер, І.Нікольська, А.Столін, А.Твардовські, Е.Шоплер,); - принципи гуманістичної та сімейної психології (Е.Ейдемільер, К.Роджерс, В.Сатір). <p>вміння:</p> <ul style="list-style-type: none"> - здійснювати теоретичний аналіз наукових підходів, у яких висвітлюється питання особливостей психоемоційної сфери та проблеми порушення емоційних станів батьків дітей з психофізичними порушеннями. - розробляти методичний комплекс для дослідження особливостей психоемоційної сфери батьків. - визначати особливості та чинники порушення емоційних станів батьків дітей раннього та дошкільного віку з психофізичними порушеннями. - розробляти та апробувати комплексну програму щодо профілактики та корекції порушень емоційних станів у батьків дітей раннього віку з психофізичними порушеннями.

Ключові слова	несприятливий прогноз розвитку, дизонтогенез, методи дослідження, модально неспецифічні закономірності розвитку																										
Формат курсу	Очний, заочний																										
	Проведення лекцій, практичних робіт та консультації для кращого розуміння тем.																										
Теми	Подано у формі СХЕМИ КУРСУ																										
Підсумковий контроль, форма	Заходом підсумкового контролю буде проведення заліку.																										
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з дисциплін: загальна психологія, вікова психологія, психологія розвитку.																										
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Презентація, проектно-орієнтоване навчання, дискусія																										
Необхідне обладнання	Мультимедійний проектор, комп'ютер, динаміки																										
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою.</p> <ul style="list-style-type: none"> - практичні заняття : 28% семестрової оцінки; максимальна кількість балів -28 - індивідуальне завдання- 10% семестрової оцінки; максимальна кількість балів - 10 - контрольні заміри (модулі): 12% семестрової оцінки; максимальна кількість балів - 12 - залік 50% семестрової оцінки. Максимальна кількість балів 50 <p>Підсумкова максимальна кількість балів 100</p> <table border="1" data-bbox="478 781 1772 1096"> <thead> <tr> <th rowspan="3">Модульний контроль</th> <th colspan="5">Максимальна оцінка в балах</th> </tr> <tr> <th colspan="3">Поточний контроль (ПК)</th> <th rowspan="2">Конт- рольний захід (КЗ) - залік</th> <th rowspan="2">Підсумкова оцінка (ПК+КЗ)</th> </tr> <tr> <th colspan="2">Практичні (семінарські) заняття</th> <th rowspan="2">Індивідуальний проект (тренінг)</th> </tr> <tr> <th>Аудиторна робота</th> <th>Контрольна робота</th> <th></th> <th></th> <th></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1 семестр всього, у тому числі</td> <td>28</td> <td>12</td> <td>10</td> <td>50</td> <td>50</td> <td>100</td> </tr> </tbody> </table> <p>Оцінювання практичних занять. Студенти виконують практичні роботи. За практичну роботу на семінарських заняттях, студент може максимально отримати 28 балів (відповіді на заняттях відповідно до тем, які представлені в силабусах). Студенти повинні виконати 1 індивідуальний проект. Таким чином, максимально за практичні роботи упродовж семестру можна отримати 38 балів, та 12 балів за контрольну роботу, що в сумі становить 50 балів.</p> <p>Зміст індивідуального завдання, проекту: Підготовка психотренінгу з батьками та дітьми з порушенням мовлення, з елементами психодіагностики.</p> <p>Оцінювання індивідуального проекту. Студенту пропонується виконати індивідуальний проект, максимальна оцінка якого становить 10 балів.</p>	Модульний контроль	Максимальна оцінка в балах					Поточний контроль (ПК)			Конт- рольний захід (КЗ) - залік	Підсумкова оцінка (ПК+КЗ)	Практичні (семінарські) заняття		Індивідуальний проект (тренінг)	Аудиторна робота	Контрольна робота				1 семестр всього, у тому числі	28	12	10	50	50	100
Модульний контроль	Максимальна оцінка в балах																										
	Поточний контроль (ПК)			Конт- рольний захід (КЗ) - залік	Підсумкова оцінка (ПК+КЗ)																						
	Практичні (семінарські) заняття		Індивідуальний проект (тренінг)																								
Аудиторна робота	Контрольна робота																										
1 семестр всього, у тому числі	28	12	10	50	50	100																					

	Жодні форми академічної доброчесності не толеруються
Питання до заліку	<ol style="list-style-type: none"> 1. Концептуальна база сучасної спеціальної психології, методологічні та методичні підходи оцінювання психічного розвитку дитини. 2. Сутність та класифікація порушень психофізичного розвитку. 3. Назвіть основні категорії порушень психофізичного розвитку у дітей. 4. Основні напрямки психотерапевтичної роботи з дітьми з психофізичними порушеннями та їх батьками. 5. Класифікаційні критерії й уявлення, основні аспекти з питань порушення розвитку та виховання дитини з особливими потребами. 6. Соціально-психологічні проблеми, що детермінують емоційні стани батьків дітей з особливими освітніми потребами. 7. Психоемоційна сфера батьків дітей з особливими освітніми потребами. 8. Перерахувати закономірні зміни емоційних станів на шляху до адаптації до народження дитини з особливими потребами. 9. Психодіагностика психоемоційної сфери батьків. 10. Техніки з індивідуального та психологічного консультування для батьків дітей з особливими потребами. 11. Корекція та вдосконалення вмій міжособистісної взаємодії за допомогою психотренінгу для батьків. 12. Види групової роботи над психоемоційною сферою батьків. Протипоказання до групової роботи. 13. Способи корекції та вдосконалення вмій у міжособистісній взаємодії у сім'ї. 14. Негативні установки у ставленні до дитини та робота над їх усуненням. 15. Міжособистісні та внутріособистісні конфлікти у сім'ї, що виховують дитину з особливими потребами та шляхи їх подолання. 16. Психотехнічні вправи для знайомства під час тренінгу з батьками. 17. Функції ведучого та стилі керівництва групою. 18. Умови ефективної роботи групової психотерапії. 19. Концепція парадигми послуг, психологічної та психотерапевтичної допомоги для батьків дітей з особливими освітніми потребами. 20. Місце спеціальної психології в системі наукового знання.
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

Схема курсу

Тиж. / дата / год.-	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)* лекція, самостійна, дискусія,	Література. Ресурси в інтернеті	Завдання, год	Термін виконання
---------------------------------	--------------------------	--	---------------------------------	---------------	------------------

		групова робота)			
	<p>Тема 1. Наукові підходи до вивчення терміну несприятливий прогноз розвитку дитини. Класифікаційні критерії й уявлення, а також основні аспекти з питань порушення розвитку та виховання дитини з особливими потребами, досліджували і описали В. Астапов, І. Іванова В. Лапшин і Б. Пузанов, В. Лебединський, Є. Мастокова, І. Наказна, К. Островська, Б.Андрейко. Розробка та концептуальна база сучасної спеціальної психології, методологічних і методичних підходів оцінювання психічного розвитку дитини, пошук новітніх психокорекційних технологій.</p>	Лекція, 2 год презентація до лекції	<ol style="list-style-type: none"> 1. Астапов В. М. Функциональный подход к изучению состояния тревоги. Тревога и тревожность: хрестоматия / Сост. и общая редакция В.М. Астапова. – М.: ПЕР СЭ, 2008.– С. 151–160 2. Андрейко Б.В., Островська К.О., Химко М.Б., Саламон О.І. Концепція нової парадигми психологічних та психотерапевтичних послуг для батьків дітей з особливими потребами / Психолого – корекційний практикум травм війни:навч. посібник/ Сулятицький І.В., Островська К.О., Осьодло В.І. – Львів : Друкарня «Справи Кольпінга в Україні», 2019. – 396 с 3. Іванова І.Б. Програма діяльності центрів ССМ щодо соціальної роботи з дітьми та молоддю з особливими потребами / І.Б. Іванова // Соціальна робота з молоддю в Україні: зб. інформ.-метод. матеріалів. – К.: Столиця, 1997. – С. 63– 75 4. Каткова И. П. Основные направления развития медико-социальной помощи семьям, имеющим детей-инвалидов / И. П. Каткова, В.В. Кузнецова // Бюл. НИИ им. Н.А. Семашко. – 1992. – Вып. 2. – С. 37–47 5. Островська К. О. Особливості інтелектуального розвитку дітей зі спектром аутистичних порушень / К. О. Островська // Проблеми сучасної психології: зб. наук. Праць КПНУ імені Івана Огієнка, Інституту психології ім. Г.С. Костюка АПН України / за ред. С. Д. Максименка. – Кам’янець Подільський: Аксіома, 2013. – Вип.20. – С. 498–511 6. Синьов В. М. Корекційна психопедагогіка. Олігофренопедагогіка: підручник. – Частина І. Загальні основи корекційної психопедагогіки (олігофренопедагогіки). – К.: Вид-во НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2007. – 238с. 7. Соціально-психологічна реабілітація дітей з обмеженими можливостями [Електронний ресурс]. – Режим доступу :: http://reabilitatsia.com/sotsialno-psihologichna-reabilitatsiya-ditej-zobmezhenimi-mozhливostyami/ 8. Соколов В. В. Сучасні тенденції психологічного супроводу діяльності реабілітаційних закладів освіти в країнах Західної Європи : дис. ... канд. психол. наук / В. В. Соколов ; Ін-т спец. педагогіки АПН України. – К., 2009. – 196 с 9. Фурман Б., Ахола Т. Психотерапевтическое 	<p>2 год; Дайте визначення терміну «несприятливий прогноз розвитку». Охарактеризуйте основні аспекти питань порушення розвитку та виховання дитини з особливими освітніми процесами. Проаналізуйте педагогічну класифікаці. Дітей з порушеннями фізичного та розумового розвитку.</p>	Завдання до наступного практичного заняття.

			<p>консультування. Беседа, направлена на решение. - СПб.: «Речь», 2001. – 160 с.</p> <p>10. Blasher J., Sequential stages of parental adjustment to the birth of a child with handicaps : fact or artifact? Mental retardation. 1984. Vol. 22. P. 55–68.</p> <p>11. Insoo Kim Berg, Peter de Jong, Terapia krótkoterminowa skoncentrowana na rozwiązaniu. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.ctsr.pl/literatura .</p> <p>12. Judith Milner, Patrick O'Byrne. Poradnictwo krótkoterminowe: narracje i rozwiązania. Wydawnictwo: Zysk i S-ka; PoznańRok wydania: 2007</p>		
	<p>Тема 2. Соціально-психологічні проблеми, що детермінують емоційні стани батьків дітей з особливими освітніми потребами. Ряд досліджень (В.Вишневецький, М.Ліванг, І.Лоуренс, Р.Майрамян, І.Мамайчук, О.Романчук, Г.Саліван, Н.Уолтон, М.Химко) підтверджують, що характеристика сім'ї, особливо емоційні стани, вміння врегулювати свою психоемоційну сферу та виходити з кризових ситуацій, ставлення до дитини, психічне й фізичне виснаження, яке переростає у хронічну втому. Визначальні чинниками щодо прогнозу розвитку дитини, її виховання та соціалізації</p>	<p>Лекція, 2 год презентація до лекції</p>	<p>1. Бастун Н.А. Роль центру соціально-психологічної реабілітації дітей та молоді з функціональними обмеженнями у допомозі родинам, які виховують дітей з особливими потребами / Н.А. Бастун, Л.П. Сиволюцька // Соціальна служба в Україні: соціально-психологічні засади формування й ефективного функціонування : матеріали науково-практичної конференції. – Черкаси., 12.05.2005.</p> <p>2. Андрейко Б.В., Островська К.О., Химко М.Б., Саламон О.І. Концепція нової парадигми психологічних та психотерапевтичних послуг для батьків дітей з особливими потребами / Психолого – корекційний практикум травм війни: навч. посібник/ Сулятицький І.В., Островська К.О., Осьодло В.І. – Львів : Друкарня «Справи Кольпінга в Україні», 2019. – 396 с</p> <p>3. Іванова І.Б. соціально психологічні проблеми дітей інвалідів / І.Б. Іванова. – К.: Логос, 2000. – 87 с.</p> <p>4. Карпа М.І. Особливості психосоціального розвитку сиблінгів дітей з психофізичними вадами : дис. ... канд. псих. наук. . – К., 2007.</p> <p>5. Клопота Є.А. Психологічні основи інтеграції в суспільство осіб з вадами зору: монографія / Є.А. Клопота. – Запоріжжя : ЗНУ, 2014. – 408 с.</p> <p>6. Кравцова А. Психологические аспекты нормализации: ребенок – семья – общество / А. Кравцова, А. Кукурудза // Вісник Харківського Національного Університету. Психологія. – 2002. – № 576. – С. 101.</p> <p>7. Кравченко Р. Проблеми виховання в сім'ї дітей з інтелектуальною недостатністю / Р. Кравченко // Дефектологія. – К.: Педагогічна преса, 2004. – № 2. – С.42.</p> <p>52.Лагмейер Й. Психическая депривация</p> <p>8. Личковська О. Психосоціальні проблеми, які виникають навколо новонародженого з вродженими вадами розвитку /</p>	<p>2 год</p> <p>Охарактеризуйте визначення концепція "хронічного смутку" С. Ольшанського. Проаналізуйте соціально-психологічні проблеми батьків, які виховують дітей з вродженими чи набутими вадами психофізичного розвитку і хронічними захворюваннями. Проаналізуйте статеві відмінності переживань неповносправності дитини.</p>	<p>Завдання до наступного практичного заняття.</p>

			<p>О. Личковська // Дитяча та юнацька психотерапія в Україні: основні напрямки роботи : матеріали обласної науково-практичної конференції. – Львів, 2003. – С.18.</p> <p>9. Лукьяновой Е.М. Родителям о ребенке / Е.М. Лукьяновой. – К.: «Здоровья»,1991. – 246 с.</p> <p>10. Островська К. О. Допомога дітям з високим рівнем аутизму / К. Островська. – Львів : Тріада плюс, 2015. – 86 с.</p> <p>11. Островська К. О. Засади комплексної психолого-педагогічної допомоги дітям з аутизмом: монографія / К. О. Островська. – Львів : «Тріада плюс»,</p> <p>12. Островська К.О. Психологічні особливості ставлення матерів до їх здорових дітей та дітей з обмеженими можливостями / К.О. Островська // Науковий часопис НПУ ім. М. П. Драгоманова : збірник наукових праць ; за ред. В. М. Синьова.– К. : НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2015. – Вип. 29. – Сер. № 19. Корекційна педагогіка та спеціальна психологія. – С. 213– 219.</p> <p>13. Liwag M. E. Mothers and fathers of autistic children: an exploratory study of family stress and coping / M. E. Liwag // Philippine journal of psychology. – 1989. – N 22. – P. 3–16.</p> <p>14. Lobato D., Faust D., Spirito A. Examining the effects of chronic disease and disability on children's sibling relationship// Journal of Pediatrician Psychology, 1988. – No. 13. – p.389-407</p> <p>15. Randall P. Autyzm. Jak pomóc rodzinie / P. Randall, J. Parker. – Gdańsk, 2001. с. 178</p> <p>16. Randall P. Autyzm. Jak pomóc rodzinie / P. Randall, J. Parker. – Gdańsk, 2001. с. 178</p>		
	Тема 1. Класифікаційні критерії й уявлення, а також основні аспекти з питань порушення розвитку та виховання дитини з особливими потребами	Практичне заняття, 2год опитування, презентація, групова робота, Аналіз наукових джерел		2 год	
	Тема 2. Емоційні стани батьків дітей з особливими освітніми потребами та проблеми, що їх	Практичне заняття, 2год опитування,		2 год	

	детермінують.	презентація, Групова робота			
	<p>Тема 3. Емоційні стани батьків в структурі стадій переживання та адаптації до народження дитини з особливими освітніми потребами. Простежували переживання батьками трагедії народження неповносправної дитини дослідники (Дж. Блейшер, Е. Кублер-Рос, М. Ірвін, М. Клаус, Л. Кеннел). Закономірна зміна емоційних станів на шляху до адаптації. Шок, заперечення, почуття провини, гнів, агресія, фрустрація, сором, тривожність, фізична і психічна втома, депресія.</p>	Лекція, 2год презентація до лекції	<ol style="list-style-type: none"> 1. Андрейко Б.В., Островська К.О., Химко М.Б., Саламон О.І. Концепція нової парадигми психологічних та психотерапевтичних послуг для батьків дітей з особливими потребами / Психолого – корекційний практикум травм війни:навч. посібник/ Сулятицький І.В., Островська К.О., Осьодло В.І. – Львів : Друкарня «Справи Кольпінга в Україні», 2019. – 396 с 2. Бастун Н.А. Роль центру соціально-психологічної реабілітації дітей та молоді з функціональними обмеженнями у допомозі родинам, які виховують дітей з особливими потребами / Н.А. Бастун, Л.П. Сиволицька // Соціальна служба в Україні: соціально-психологічні засади формування й ефективного функціонування : матеріали науково-практичної конференції. – Черкаси., 12.05.2005. 3. Іванова І.Б. соціально психологічні проблеми дітей інвалідів / І.Б. Іванова. – К.: Логос, 2000. – 87 с 4. Кравцова А. Встреча не с тем. Рождение ребенка с особыми потребностями с точки зрения психоаналитических теорий / А. Кравцова // Вісник Харківського Національного Університету. Психологія. – 2002. – №550, ч. 2. – С. 139. 5. Кравцова А. Психологические аспекты нормализации: ребенок – семья – общество / А. Кравцова, А. Кукурудза // Вісник Харківського Національного Університету. Психологія. – 2002. – № 576. – С. 101. 6. Кравченко Р. Проблеми виховання в сім'ї дітей з інтелектуальною недостатністю / Р. Кравченко // Дефектологія. – К.: Педагогічна преса, 2004. – № 2. – С.42. 7. Островська К.О. Психологічні особливості ставлення матерів до їх здорових дітей та дітей з обмеженими можливостями / К.О. Островська // Науковий часопис НПУ ім. М. П. Драгоманова : збірник наукових праць ; за ред. В. М. Синьова.– К. : НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2015. – Вип. 29. – Сер. № 19. Корекційна педагогіка та спеціальна психологія. – С. 213– 219. 8. Радченко М.І. Особистісні риси батьків, які виховують розумово відсталу дитину / М.І. Радченко // Проблеми 	<p>2 год. Які дослідження простежували переживання батьками трагедії народження неповносправної дитини? Проаналізуйте зміну емоційних станів на шляху до адаптації. Охарактеризуйте особливості психоемоційної сфери батьків дітей з особливими освітніми потребами. Детальна періодизація кризових станів батьків.</p>	Завдання до наступного практичного заняття

			<p>загальної та педагогічної психології : збірник наукових праць Інституту психології ім. Г.С. Костюка АПН України. – Том IV, ч.3 – К., 2002. – С. 207-215.</p> <p>9. Северенчук Н. Психокорекційна робота з матерями дітей з особливими потребами / Н. Северенчук // Дефектолог. – 2007. – № 3. – С. 14–15.</p> <p>10. Batshaw M.L. Your child has a disability: complete source book of daily and medical care. – Toronto, 1991 – 345 p</p> <p>11. Borzyszkowska H. Dziecko uposledzone w rodzinie// Pedagogika rewalidacyjna. Ed. by Hulek A. – Warszawa, 1988. – s. 364 - 378.</p> <p>12. Koscielska M. Oblicza uposledzenia. – Warszawa, 2000. – s. 4</p> <p>13. Pelczar R. Sposoby radzenia sobie z trudnościami przez rodziców dzieci upośledzonych umysłowo / R. Pelczar, J. Garnek. – Dostępny na:</p> <p>14. Pisula E. Jak rodzice radzą sobie ze stresem związanym z problemami w rozwoju dzieci / E. Pisula. – Dostępny na :http://sonia.low.pl/sonia/konf_bk/8_pisula.htm</p> <p>15. Pisula E. Zaburzenia autystyczne u dzieci / E. Pisula // Nowa Szkoła. – 1992. – N 7. – S. 409–412.</p> <p>16. Pisula E. Psychologiczne problemy rodziców dzieci z zaburzeniami rozwoju / E. Pisula. – Warszawa : Wydawnictwo UW,1998</p>		
	<p>Тема 3. Закономірна зміна емоційних станів на шляху до адаптації до народження дитини з особливими потребами. Шок, заперечення, почуття провини, гнів, агресія, фрустрація, сором, тривожність, фізична і психічна втома, депресія.</p>	<p>Практичне заняття, 2год опитування, презентація, групова робота.</p>		2 год.	
	<p>Тема 4. Керівництво психотерапевтичною та тренінговою групою батьків дітей з особливими освітніми потребами. Коцепція</p>	<p>Лекція, 2год презентація до лекції</p>	<p>1. Андрейко Б.В., Островська К.О., Химко М.Б., Саламон О.І. Концепція нової парадигми психологічних та психотерапевтичних послуг для батьків дітей з особливими потребами / Психолого – корекційний практикум травм війни:навч. посібник/ Сулятицький І.В., Островська К.О.,</p>	2 год. Проаналізуйте коцепцію парадигми послуг для батьків дітей з особливими потребами.	Завдання до наступного практичного заняття.

	<p>парадигми послуг для батьків дітей з особливими потребами. Структура: два блоки психолого-консультативний та психотерапевтичний (проводяться в групі, індивідуально та сімейно в парі). Функції ведучого та стилі керівництва групою. Умови ефективної роботи ведучого. Діяльність ведучого, спрямована на групу в цілому. Діяльність ведучого, спрямована на окремих членів групи. Пастки для ведучого. Інтервенції ведучого, спрямовані на подолання проблем взаємодії в групі. Визначення інтерактивної гри. Види психотерапевтичних ігор. Етапи організації інтерактивної гри: аналіз групової ситуації, інструктування учасників, проведення гри, підведення підсумків. Мотивуюча сила інтерактивної гри (активна участь, зворотний зв'язок, непередбачуваність результатів гри, змагання та співпраця учасників). Переваги використання інтерактивних ігор</p>		<p>Осьодло В.І. – Львів : Друкарня «Справи Кольпінга в Україні», 2019. – 396 с</p> <p>2. Железняк Л.С. Опыт включения детей с проблемами развития в состав психотерапевтических групп / Л. С. Железняк, И. Б. Карвасарская // Обозрение психиатрии и мед. психологии. – 1993. – № 1. – С. 102–104.</p> <p>3. Заверико Н.В. Соціально-педагогічна робота з батьками, що виховують дітей з особливими потребами: навчально-методичний посібник / Н.В. Заверико, Т.Г. Соловйова. – Запоріжжя: ПП «Тандем», 2008. – 53 с.</p> <p>4. Законодавство України у сфері загальної освіти на відповідність до міжнародних документів [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.ussf.kiev.ua/ie_legislation_of_ukraine/.</p> <p>5. Клопота Є.А. Психологічні основи інтеграції в суспільство осіб з вадами зору: монографія / Є.А. Клопота. – Запоріжжя : ЗНУ, 2014. –</p> <p>6. Малкіна-Пых И. Г. Семейная терапия / И. Г. Малкіна-Пых – М. : Эксмо, 2005. – 992 с.</p> <p>7. Малкіна-Пих І. Г. Психологічна допомога в кризових ситуаціях / І. Г. Малкіна-Пих. – М.: Изд-во Ексмо, 2005.–960с. Режим доступу: bib.ltd.ua/psihologicheskaya-pomosch-krizisnyih.html</p> <p>8. Мамайчук И.И. Социально-психологическое исследование семьи больных с детским церебральным параличом и психокоррекционная работа с родителями / И.И. Мамайчук, В.Л. Мартынов, Г.В. Пятакова // Психологические исследования в практике врачебно-трудовой экспертизы и социально-трудовой реабилитации / редкол. : Н.Б. Шабалина, Л.А. Ширшова, Т.А. Добровольская. – М.: ЦИЭТИН, 1989. – С. 98-104.</p> <p>9. Романчук О. Гіперактивний розлад з дефіцитом уваги у дітей / О. Романчук. – Львів, 2008.</p> <p>10. Ткачева В.В. Психологическое изучение семей, воспитывающих детей с отклонениями в развитии: монография / В.В. Ткачева. – М.: УМК «Психология»; Московский психолого-социальный институт, 2004. –192 с.</p> <p>11. Химко М. Б. Психологічні особливості до батьківського ставлення до дітей з аутизмом: дис. ... канд. психологічних наук:1 Bristol M., Gallagher J. Mothers and Fathers of Young Developmentally Disabled and Nondisabled Boys: Adaptation and Spousal Support// Developmental Psychology. – V.24, N.3, 1988. – p. 15-34 9.00.07. – Київ, 2010. – 337 с.</p>	<p>Сформулюйте функції ведучого та стилі керівництва групою. Умови ефективної роботи групи батьків дітей з особливими потребами.</p>	
--	---	--	--	--	--

	<p>Тема 4. Розширення інформації про концепцію парадигми послуг для батьків дітей з особливими потребами. Розглянути структуру (два блоки): психолого-консультативний та психотерапевтичний.</p>	<p>Практичне заняття, 2год опитування, презентація, групова робота.</p>		<p>2 год.</p>	
	<p>Тема 5. Психодіагностика психоемоційної сфери батьків. Організація та методичне забезпечення психодіагностичного інструментарію</p>	<p>Лекція, 2год презентація до лекції</p>	<p>1. Андрейко Б.В., Островська К.О., Химко М.Б., Саламон О.І. Концепція нової парадигми психологічних та психотерапевтичних послуг для батьків дітей з особливими потребами / Психолого – корекційний практикум травм війни:навч. посібник/ Сулятицький І.В., Островська К.О., Осьодло В.І. – Львів : Друкарня «Справи Кольпінга в Україні», 2019. – 396 с</p> <p>2. Біографічний метод, вчування. [Електронний ресурс]. – Режим доступу :http://pidruchniki.com/12631113/psihologiya/biografichniy_metod_v_chuvannya.</p> <p>3. Лідерс А. Г. Психологічне обстеження сім'ї: навч. посібник-практ. для студ. фак. психології вищ. навч. закладів / А. Г. Лідері. – 2-е вид., Стер. – М.: Видавничий центр «Академія», 2007. – 432 с.</p> <p>4. Мошкова Б. Ю. Биографический метод и проблема личности уче-ного // Вопросы психологии. — 1994. — № 2. — С. 131-141</p> <p>5. Практикум по психологии состояний: учебное пособие / под. ред. А.О. Прохорова. – СПб: Речь, 2004. – 480 с.</p> <p>6. Практическая психодиагностика / [ред.-сост. Д. Я. Райгородский]. – Самара, 1999. – с.77-78</p>	<p>2 год.</p> <p>Проаналізуйте організацію та методичне забезпечення психодіагностичного інструментарію. Дайте визначення термну сімейна соціограма . Охарактеризуйте методику діагностики показників і форм агресії (А. Басса і А. Дарки); Охарактеризуйте методику діагностики психічних станів (тривожності, фрустрації, агресивності та ригідності Г. Айзенка).Проаналізуйте диференційована самооцінка психічного стану (В.А. Доскін, Н.А. Лаврентьєв, М.П. Мирошников, В.Б. Шарай).</p>	
	<p>Тема 6. Концепція нової парадигми послуг, психологічної та психотерапевтичної допомоги для батьків дітей з особливими освітніми потребами. Перший блок - програма психологічної</p>	<p>Лекція, 2год презентація до лекції</p>	<p>1. Андрейко Б.В., Островська К.О., Химко М.Б., Саламон О.І. Концепція нової парадигми психологічних та психотерапевтичних послуг для батьків дітей з особливими потребами / Психолого – корекційний практикум травм війни:навч. посібник/ Сулятицький І.В., Островська К.О., Осьодло В.І. – Львів : Друкарня «Справи Кольпінга в Україні», 2019. – 396 с</p> <p>2. Grzyb M., Aletnativni modeli likuvannya uzalezhenen.</p>	<p>2 год.</p> <p>Опишіть структуру програми послуг для батьків дітей з особливими потребами: психолого-консультативний та психотерапевтичний</p>	<p>Завдання до наступного практичного заняття.</p>

	<p>допомоги батькам дітей з особливими потребами. Група психологічної підтримки батьків. Другий блок допомоги батькам дітей з особливими потребами - психотерапевтична робота з батьками дітей з особливими освітніми потребами з використанням короткотермінової терапії. Концепція проведення короткотермінової терапії у відкритих групах.</p>		<p>Parzymiechach 2014</p> <p>3. Kienhuis J., Świtek T. Klient ekspertem. Podejście Skoncentrowane na Rozwiązaniach i jego zastosowanie w Polsce. Wydawnictwo: Kraków Rok wydania: 2007</p> <p>4. Kosman T., Założenia terapii skoncentrowanej na rozwiązaniach, „Warمیńsko-Mazurski Kwartalnik Naukowy, Nauki społeczne» 1/2013 / Kosman T. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://cejsh.icm.edu.pl/cejsh/element/bwmeta1.element.desklight-118f75d9-84af-407e-8f46-b256177ef2f1/c/Kwartalnik1_2013_1.pdf.</p> <p>5. Szczepkowski J., Terapia młodzieży z problemem narkotykowym. Podejście skoncentrowane na rozwiązaniach, Toruń 2007. – 159 s.</p> <p>6. Seligman M., Darling R.B. Ordinary Families Special Children: A System Approach to Childhood Disability. – NY, US: Guilford Press, 1989. – XII. – 272 p.</p> <p>7. Sharry J., Madden B., Darmody M., W poszukiwaniu rozwiązań. Przewodnik po terapii krótkoterminowej, Łódź 2007</p> <p>8. Sutton C. Jak radzić sobie z trudnymi zachowaniami u dzieci (Cykl 8 książeczek) / Carole Sutton ; red. Ryszard Praszkiер ; tł. Danuta Golec. - Warszawa : Fundacja "Synapsis", 1992.</p> <p>9. Terapia krótkoterminowa BSFT - poszukiwanie rozwiązań. Rozmowa ze Steve'em de Shazerem, artykuł Wydawnictwo: "Nowiny psychologiczne", 3/1999 / De Shazerem S. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.psttsr.pl/literatura-o-tsr,3</p> <p>10. Wybrane wskazówki do pracy terapeutyczno- wychowawczej z młodzieżą (w oparciu o Terapię Skoncentrowaną na Rozwiązaniach) Szczepkowski Jacek, Artykuł, Wydawnictwo: "Wychowanie na co dzień", 10- 11 /2005 / Szczepkowski J [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.psttsr.pl/literatura-o-tsr,36</p> <p>11. Wyczesany J. Problemy rodzin z dzieckiem niepełnosprawnym w kontekście jakości życia / J. Wyczesany // Pismo akademii pedagogicznej w Krakowie «Kospekt». – 2006. – N–2-3. – Dostępny na : http://www.wsp.krakow.pl/konspekt/27/index.php?i=010</p>	<p>блок.</p> <p>Психотерапевтична робота з батьками дітей з особливими освітніми потребами з використанням короткотермінової терапії. Проаналізуйте концепцію проведення короткотермінової терапії у відкритих групах.</p>	
	<p>Тема 5. Психодіагностика психоемоційної сфери батьків. Розширення інформації про власну особистість (Мета: Підвищення мотивації до групової психологічної роботи, розширення інформації про власну особистість та проблеми міжособистісної взаємодії.</p>	<p>Практичне заняття, 2год опитування, презентація, Виконання контрольних завдань.</p>		<p>2 год.</p>	

<p>Вправи: З'ясування очікувань від практичних занять у вигляді психотренінгу з елементами сензитивності, вивчення правил групової роботи, укладання контракту учасників тренінгової групи.)</p>				
<p>Тема 6. Група психологічної підтримки батьків. Внутрішньогрупова підтримка (Мета: Щирий прояв відвертості, довіри і співчуття групи при обговоренні проблем, що виникають у міжособистісних взаєминах. Використання вправ: "Привіт". «Вогонь, що запалює дружбу», релаксаційної - "Маріонетка" та ін.)</p>	<p>Практичне заняття, 2год опитування, презентація, Групова робота</p>		<p>2 год.</p>	
<p>Тема 7. Психологічна та психотерапевтична допомога батькам дітей з особливими освітніми потребами, спрямована на зміну емоційних станів та переживань. Основи та техніки з індивідуального та психологічного консультування та терапії. Етапи роботи: Інформаційний. Етап спрямований на надання інформації про виховання дитини з особливими потребами; Діагностичний. Діагностування сімейної пари, з використанням психологічних методик на визначення емоційних станів, особливостей особистості та хронічної втоми, а також з використанням Біографічного методу; Психолого-консультативний.</p>	<p>Лекція, 2год презентація до лекції</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Андрейко Б.В., Островська К.О., Химко М.Б., Саламон О.І. Концепція нової парадигми психологічних та психотерапевтичних послуг для батьків дітей з особливими потребами / Психолого – корекційний практикум травм війни:навч. посібник/ Сулятицький І.В., Островська К.О., Осьодло В.І. – Львів : Друкарня «Справи Кольпінга в Україні», 2019. – 396 с 2. Andreyko B.V. The emotional state of parents in the structure of the stages of the experience of having a child with developmental disabilities // Journal of education culture and society. Wroclaw University. VOL 6, № 2. 2016. С. 150-157. Статті у виданнях, які включені до наукометричних баз даних Index Copernicus 3. Андрейко Б.В. Пренатальні аспекти спілкування матері і дитини як двох абсолютних комунікативних партнерів // Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти: зб. наук. праць «Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету». Вип. 38. 2007. С. 259- 260. 4. Андрейко Б.В. Соціальні проблеми, що детермінують емоційні стани батьків дитини з порушенням розвитку // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: психологічні науки. Вип.1. 2016. С. 156-160. 	<p>2 год. Проаналізуйте основи та техніки з індивідуального та психологічного консультування та терапії. Особливості вфотрмаційного етапу. Особливості двагностичного етапу роботи.</p>	<p>Завдання до наступного практичного заняття</p>

	<p>Надання психологічної допомоги батькам за допомогою технік сімейного консультування, які покращують їхній емоційний стан, сприяють адаптації до народження дитини з особливими потребами та її прийняттю, покращують характер взаємин і загалом стосунки в сім'ї і дають змогу відпочити, і позбавитися хронічної втоми та почуття провини у майбутньому. Коцепція парадигми послуг для батьків дітей з особливими потребами включає в свою структуру два блоки психолого-консультативний та психотерапевтичний (проводяться в групі, індивідуально та сімейно в парі)</p>		<ol style="list-style-type: none"> 5. Андрейко Б.В. Несприятливий прогноз розвитку дитини раннього віку // Актуальні проблеми психології: зб. наук. праць Інституту психології імені Г.С.Костюка НАПН України. Т. 3. Вип. 11. 2015. С. 201-218. 6. Нотбом Э. 10 вещей, о которых хотел бы рассказать вам ребенок с аутизмом / Эллен Нотбом. – М. : Теревинф, 2012. – 146 с. 		
	<p>Тема 8. Корекція та вдосконалення вмінь міжособистісної взаємодії за допомогою психотренінгу для батьків. Труднощі у формуванні міжособистісних стосунків у сім'ї. Корекція недоліків спілкування. Корекція психосоціального розвитку дітей. Методологічні основи психотренінгу для батьків. Система методичних принципів психотренінгу. Структура тренінгу. Розподіл часу на основні етапи тренінгу для батьків. Група психологічної підтримки батьків</p>	<p>Лекція, 2 год презентація до лекції</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Андрейко Б.В., Островська К.О., Химко М.Б., Саламон О.І. Концепція нової парадигми психологічних та психотерапевтичних послуг для батьків дітей з особливими потребами / Психолого – корекційний практикум травм війни: навч. посібник/ Сулятицький І.В., Островська К.О., Осьодло В.І. – Львів : Друкарня «Справи Кольпінга в Україні», 2019. – 396 с 2. Душка А.Л Роль сім'ї у соціалізації неповносправної дитини. / А.Л. Душка // Наука і освіта. – Одеса, 2009. – № 1-2. – С. 48-52. 3. Ейдемиллер Е. Психология и психотерапия семи / Е. Ейдемиллер, В. Юстицкис. – 3-е изд. – СПб.: Питер, 2002. – 656 с. 4. Железняк Л.С. Опыт включения детей с проблемами развития в состав психотерапевтических групп / Л. С. Железняк, И. Б. Карвасарская // Обозрение психиатрии и мед. психологии. – 1993. – № 1. – С. 102–104. 5. Заверико Н.В. Соціально-педагогічна робота з батьками, що виховують дітей з особливими потребами: навчально- 	<p>2 год. Охарактеризуйте труднощі у формуванні міжособистісних стосунків у сім'ї. Корекція недоліків спілкування. Особливості корекції психосоціального розвитку дітей. Методологічні основи психотренінгу для батьків. Система методичних принципів психотренінгу. Структура тренінгу. Розподіл часу на основні етапи тренінгу для батьків. Група</p>	<p>Завдання до наступного практичного заняття.</p>

			<p>методичний посібник / Н.В. Заверико, Т.Г. Соловйова. – Запоріжжя: ПП «Тандем», 2008. – 53 с.</p> <p>6. Законодавство України у сфері загальної освіти на відповідність до міжнародних документів [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.ussf.kiev.ua/ie_legislation_of_ukraine/.</p> <p>7. Зверева І.Д. Концептуальні основи соціального.</p> <p>8. Химко М. Інтерперсональний тренінг для батьків аутистичних дітей як форма подолання внутрішньо-особистісних проблем / М. Химко // Допомога дитині з аутизмом : проблеми та шляхи вирішення : матеріали міждисциплінар. наук.-практ. конф. з міжнар. участю. – Львів, 2009. – С. 65–67.</p> <p>9. Химко М. Особливості реабілітації дітей з аутизмом та їх родин / К. О. Островська, Ю. Кудрявцева, М. Б. Химко // Психологічні аспекти стигматизації та реабілітації / [наук. ред. І. Влох , І. Галецька]. – Львів: Вид-во Р. Романюка, 2007. – С. 189–223</p> <p>10. Boczar K. Młodzież umysłowo upośledzona w rodzinie i środowisku pracy / K. Boczar. – Warszawa : Instytut Wydawniczy Związków Zawodowych, 1982.</p>	психологічної підтримки батьків	
	<p>Тема 7. Техніки з індивідуального та психологічного консультування для батьків дітей з особливими потребами. Зміцнення “Я” особистості (Мета: Пошук, вибір і прийняття рішення діяти, формування впевненості у здатності змінити та покращити поведінку. З’ясування самопочуття та настрою. Використання вправ: «Актуалізація “Я-мотивації”», «Побудова майбутнього», релаксаційної - “Вогонь - лід” та ін. Проведення міні-лекції про Е-групи (групи зустрічей) та групи організаційного розвитку.)</p>	<p>Практичне заняття, 2год опитування, презентація, Групова робота.</p>		2 год.	

	<p>Тема 8. Розширення інформації, щодо корекції та вдосконалення вмінь міжособистісної взаємодії за допомогою психотренінгу для батьків. Пошук альтернативи. (Мета: Обговорення можливих замін конфліктній поведінці. Використання вправ: «Скульптура почуття», «Перетворення», релаксаційної - «Як ми ходимо». Проведення міні-лекції про мету тренінгу сензитивності (згідно Л.А. Петровської) та завдання тренінгу сензитивності; схожість і відмінність тренінгу сензитивності з груповою психотерапією.)</p> <p>Модульний контроль Тести в системі мудл</p>	<p>Практичне заняття, 2год опитування, презентація, Групова робота.</p>		<p>2 год.</p>	
--	---	---	--	---------------	--